

«З ЧІПКИХ ТЕНЕТ ВСЕСВІТНЬОЇ ПАВУТИНИ – В ЗАХМАРНІ ВИСОТИ ЗНАНЬ» (ПОГЛЯД З ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ)

О. І. Шиман

м. Бердянськ, Бердянський державний педагогічний університет
aleksandra.shiman@gmail.com

Ключовими технологіями сучасного інформаційного суспільства є телекомунікації та Інтернет. Щоб підготувати підростаюче покоління до життя у цьому суспільстві, необхідна система освіти, що базуватиметься на хмарній інфраструктурі та використанні її електронних освітніх ресурсів. З кожним роком все більше українських дітей користується Інтернетом у повсякденному житті. Будь-яка електроніка, що випускається сьогодні й запланована до випуску завтра (настільні ПК, ноутбуки й нетбуки, планшети й смартфони) обов'язково має ключову функцію, необхідну для роботи у Всесвітній мережі, – браузер. Застосування хмарних технологій, спрямованих на підтримку відкритої освіти, створює умови для організації дистанційного та мобільного доступів не лише до навчальних матеріалів, а й до засобів навчання, розміщених в Інтернет.

В межах цієї публікації хотілося б виокремити деякі моменти цієї проблеми з точки зору фахівця з інформаційної підготовки вчителів початкової школи. Саме початкова ланка потребує особливої уваги в процесі реалізації стратегії подальшої масштабної інформатизації системи освіти України на основі концепції хмарних обчислень. Серед комплексу соціально-економічних, навчально-методичних, науково-технічних, правових, управлінських питань зупинимося на організаційно-методичних аспектах підтримки комп'ютерно орієнтованого навчання на сучасному етапі та на найближчу перспективу.

Сьогоднішні молодші школярі безперечно будуть жити і взаємодіяти в умовах відкритих ринків освітніх послуг і праці. В новому Державному стандарті початкової школи передбачено опанування учнями практичних навичок користування сучасними ІКТ з метою розв'язування життєвих і навчальних завдань. У зв'язку з цим слід відмітити встановлення авторитету шкільної освіти в цілому і вчителя зокрема при формуванні у дітей навичок безпечного і результативного функціонування в інформаційно-комунікаційному навчальному середовищі для задоволення їх пізнавальних інтересів і навчальних потреб: роботи з інформаційними джерелами, виконання інтерактивних завдань он-лайн, конструктивної мережевої взаємодії не тільки на уроках інформатики, а й під час навчання всіх шкільних предметів. Тож, сучасні вимоги до ІКТ-компетентностей учасників навчально-виховного процесу змінюють

способи здобування знань, роль учителя та методи його роботи, в основі якої повинна бути сучасна освітня парадигма: учень ⇔ інформаційні ресурси та комунікаційні технології ⇔ вчитель. Також слід враховувати, що вже сьогодні бурхливий розвиток ІКТ створив один із парадоксів сімейних стосунків, який полягає в тому, що батьки часто не в змозі бути авторитетними помічниками для своїх дітей у виконанні шкільних завдань з комп'ютерною підтримкою. Це означає, що вчитель початкової школи повинен бути консультантом з питань отримання вичерпних і своєчасних відомостей всіма суб'єктами системи освіти у зручний для них час, а не тільки в межах класно-урочної форми навчання (наприклад, ІР-спостереження, доступу батьків до поточних результатів навчання, до фонду освітніх ресурсів та ін.).

Зрозуміло, що впровадження в навчальний процес засобів і сервісів відкритого освітнього середовища на платформі хмарних технологій впливає на зміст, структуру і форми професійної діяльності педагога. У зв'язку з цим все гостріше постає питання удосконалення системи підготовки майбутнього вчителя початкової школи з урахуванням останніх здобутків у галузі інформатики. На сьогодні навчальний процес з напряму підготовки 6.010102 Початкова освіта здійснюється на основі типового навчального плану, побудованого у відповідності з чинним галузевим стандартом 2011 року, в якому в нормативній частині прописані дві дисципліни інформатичної підготовки студентів-бакалаврів: «Інформаційні технології навчання», яка викладається на першому курсі часовим навантаженням 3 кредити (90 годин) та «Методика навчання інформатики в початковій школі» (4-й курс, 2,5 кредити). У світлі останніх рекомендацій Концепції розвитку педагогічної освіти щодо здійснення інформаційно-комунікаційної підготовки педагогічних кадрів протягом усього строку навчання трирічна перерва між першою та другою дисциплінами інформатичного спрямування здається не просто недоліком, а організаційним недбальством. Якомога скоріше потрібно спланувати наскрізну інформатичну підготовку студентів або в межах цілісної дисципліни, наприклад, «ІКТ в початковій школі», або окремими курсами за технологічними та педагогічними критеріями, як-от «Електронні навчальні посібники для початкової школи», «Педагогічне оцінювання засобами ІКТ», «Технології педагогічної комунікації», «Комп'ютерна підтримка навчання дисциплін початкової школи» тощо (хоча б по 1,5-2 кредити кожного семестру).